

Б247913

БЕЛАРУСКІ НАВУКОВА-ДАСЬЛЕДЧЫ ІНСТЫТУТ
СЕЛЬСКАЕ і ЛЯСНОЕ ГАСПАДАРКІ імя ЛЕНІНА

АДДЗЕЛ С.-Г. ЭКАНОМІІ і АГРАРНАЕ ПАЛІТЫКІ

Х. А. ПЛЯТНЕР

РАХУНКОВЫЯ ЗАПІСЫ
СЯЛЯНСКІХ ГАСПАДАРКАХ

Б 17913
А

Вол. аддзел
1964 г.

Рэдакцыя і прамова дацэнта
ЯНА КІСЬЛЯКОВА

ГОРКІ, БССР
ДРУКАРНЯ АКАДЭМІІ С.-Г.
1 9 2 7

К.

БЮЛЕТЕНЬ
ИНСТИТУТА
ЛЕНИНА
С. 11

Горрайлітбел № 22703.

Зак. № 414—1000 экз.

Горкі, БССР, Друкарня Акадэміі.

П Р А Д М О В А

Наша сучаснасць выразна паставіла перад сельскай гаспадаркай задачу арганізацыйна-вытворчай яе перабудовы ў адпаведнасці з новым сацыяльна-эканамічным ідэалам рабочай-сялянскай грамады.

Сельская гаспадарка зараз у нас прадстаўлена галоўным чынам сялянскімі гаспадаркамі. Ад гэтых апошніх і праз іх прыдзецца ісьці да новых больш рацыянальных форм арганізацыі с.-г. вытворчасці.

Першым этапам гэтай доўгай дарогі зьяўляецца рацыяналізацыя самой сялянскай гаспадаркі, паколькі яна зразу не ўліваецца ў іншыя формы.

Аднолькава трэба лічыць памылкай, як імкненьне ня бачыць гэтай больш дробнай задачы, так і падстаноўку яе замест больш шырокай—рэканструкцыі сельскай гаспадаркі ў сувязі з паступова сацыялістычным будаўніцтвам усяе народнае гаспадаркі.

Такім чынам, праблема перабудовы сельскай гаспадаркі для нашага часу ставіцца ў значнай ступені, як задача арганізацыйна-тэхнічнай рацыяналізацыі сялянскай гаспадаркі. Пры чым, гэта задача патрабуе неадкладнага і практычнага яе вырашэння.

Каб развязаць любую задачу, трэба мець вядомымі належныя дадзеныя. Каб рацыяналізаваць сялянскую гаспадарку, трэба дасканалы ведаць яе такую, як яна зараз ёсць. Пры чым, у гэтым выпадку мала ведаць у агульных рысах і прыблізных лічбах арганізацыйны строй сучаснай сялянскай гаспадаркі, бо гэтага мо'зусім даволі ў мэтах пазнавальных, але ня для практычнага дзейнічання.

Нашы веды аб сялянскай гаспадарцы да гэтага часу абпіраюцца на экспэдыцыйныя досьледы, пры якіх належны матар'ял збіраецца шляхам апросу саміх гаспадароў—сялян, якія мусяць даваць звесткі аб сваіх гаспадарках, прыпамінаючы усе тое, што адбылася ў іх на працягу цэлага году. Зразумела, што пры самай багатай і моцнай памяці ня мажліва ня толькі даць дакладныя, лічбовага характару дадзеныя за год, але нават прыпомніць найбольш галоўныя падзеі, якія адбыліся ў гаспадарцы за гэты тэрмін. Вось чаму пры самай лепшай распрацоўцы экспэдыцыйных дадзеных, нашы веды аб арганізацыі сялянскай гаспадаркі застаюцца груба

прыблізнымі, арыентавальнымі і ні ў якім разе ня могуць быць прызнаны здавальняючымі для практычнага развязвання пытанняў у сувязі з перабудовай сялянскіх гаспадарак.

Аддзел с.-г. эканоміі і аграрнае палітыкі Беларускага Навукова-Дасьледчага Ін-ту імя Леніна з першых дзён свайго ўтварэння паставіў перад сабой сярод іншых і задачу дасканальнага вывучэння арганізацыйнай сутнасці сялянскай гаспадаркі шляхам закладкі ў іх сталых рахунковых запісаў.

Матар'ялы гэтых рахунковых запісаў дадуць мажлівасць пад працу арганізацыйна-тэхнічнай перабудовы сялянскіх гаспадарак падвесьці надзейны, навукова-пэўны грунт.

Праца аддзелам ужо распачата: з 1-га Красавіка г. г. ім закладзены запісы ў 6 найбольш тыповых раёнах БССР. Аднак, аддзел добра разумее тое, што далейшы поспех і пашырэнне распачатай ім працы ў вялікай ступені залежыць ад таго, наколькі ён зможа прыцягнуць да працы актыўнасць, як мясцовых спецыялістаў сельскай гаспадаркі (аграномаў, кааператараў і інш.), гэтак жа і шырокія колы самога паступовага сялянства.

Друкуемая папулярная брашура „Рахунковыя запісы ў сялянскіх гаспадарках“, тэрмінова ўкладзеная супрацоўнікам аддзелу—

асыстэнтам Плятнерам Х. А., як раз і імкнецца прыцягнуць увагу сялянства да рахунковых запісаў, як справы патрэбнай і карыснай для кожнага гаспадара-селяніна. Але задача брашуры ня толькі агітацыйная: у простаі і зразумелай форме яна дае ўсё неабходнае для пастаноўкі запісаў, згодна форм прынятых аддзелам для бліжэйшых гадоў сваёй працы; у брашуры таксама даюцца прыклады найбольш простых разьлікаў, якія можа па запісах зрабіць сам селянін. Але зусім зразумела, што поўнае і вычэрпаваечае скарыстаньне дадзеных запісаў можа быць толькі пры іх навуковай апрацоўцы. Вось чаму аддзел просіць усіх жадаючых закласьці запісы зьвярнуцца да яго па адрасу: Менск, Навукова-Дасьледчаму І-ту імя Леніна, для аддзела с.-г. эканоміі.

Такім чынам, праз злучэньне актыўнасьці саміх сялян і мясцовых спэцыялістых з працай асяродку дасьледчай справы на Беларусі—Н. Д. Інстытутам імя Леніна, аддзел спадзяецца выканаць сваю долю працы ў справе рацыяналізацыі сялянскай гаспадаркі на навуковых падставах.

Дацэнт Ян Кісьлякоў.

5/IV—27 г.

Рахунковыя запісы патрэбны самаму селяніну.

Большасьць гаспадароў-сялян, калі ім даводзяць аб неабходнасьці паляпшэньня і перабудовы іх гаспадарак, лічаць, што іх няма чаму вучыць і ў адказ звычайна кажуць; „дайце зямлі, а гаспадарыць мы і самі патрапім“. Але гэтыя-ж самыя сяляне добра ведаюць, што ўжо і зараз вольнай зямлі вельмі мала, а праз некалькі гадоў і зусім ня будзе. Такім чынам сваю лепшую будучыну селянін павінен бачыць ня ў прырэзцы зямлі, а ў чымся другім, што залежыць цалкам ад яго жаданьня, здольнасьцяў і ведаў.

„Гаспадарку вадзіць — ня рот разявіўшы хадзіць“ — кажуць мудрыя гаспадары, якія добра разумеюць, што адна і тая-ж гаспадарка ў залежнасьці ад таго, як яна пабудована і вядзецца можа даваць розны пры-